

بسمه تعالی

گزارش وضعیت زنان و دختران در ایران

نام موسسه: موسسه چند منظوره فرهنگی هنری زنان پیشرو

مدیر عامل: زاهره سادات میرجعفری

آدرس: قم جمهوری 68 پلاک 10 طبقه سوم

وب سایت: www.andishemoaser.ir

شماره موسسه: 02532882087

معرفی موسسه زنان پیشرو:

این موسسه در اردیبهشت سال 1403 با هدف آموزش و توانمند سازی زنان در عرصه های فرهنگی هنری با مدیر عاملی خانم دکتر زاهره سادات میرجعفری و همکاری اساتید حوزه زن و خانواده جهت برگزاری دوره های تخصصی در حوزه زن و خانواده و تولید محتوی زن و خانواده در فضای مجازی تاسیس گردید. اعضای هیات موسس سرکار خانم ها ونکی، اوسطی و آقایان احمدی و همتی می باشند.

حقوق زنان¹

جمهوری اسلامی ایران ارتقای وضعیت فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی زنان را به عنوان عنصر کلیدی در سیاست‌گذاری، قانون‌گذاری و برنامه‌ریزی ملی خود مورد توجه قرار داده است.

- مهمترین اقدامات تقنینی که به منظور حمایت و ارتقا حقوق زنان تصویب گردیده‌اند یا در حال تدوین نهایی می‌باشند به شرح زیر است:
- قانون کاهش ساعات کار بانوان شاغل دارای شرایط خاص (1395)؛
- پیش‌بینی مفادی جهت حمایت از حقوق زنان در منشور حقوق شهروندی؛
- مصوبه دولت در رابطه با ارتقای تندرستی و نشاط زنان و دختران از طریق ورزش، 1397؛
- مصوبات شورای عالی اداری مبنی بر الزام دولت به اختصاص 30 درصد از مناصب مدیریتی به زنان و همچنین انتخاب و انتصاب مدیران حرفه‌ای بر حسب شایستگی‌های عمومی و تخصصی مورد نیاز بدون لحاظ جنسیت؛
- لایحه تأمین امنیت زنان در برابر خشونت؛
- لایحه اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی، 1397؛²

توازن جنسیتی

معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، بر اساس ماده 101 قانون برنامه ششم توسعه در زمینه تقویت نهاد خانواده و جایگاه زنان در تمامی عرصه‌ها، سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده را با تعیین شاخص‌های توازن جنسیتی و با مشورت جامعه مدنی در قالب 8 محور و 28 شاخص اصلی تدوین نموده است.

آموزش

روند حضور زنان در آموزش عالی کشور به صورت صعودی است. در حال حاضر، 43/98 درصد از دانشجویان کشور را زنان تشکیل می‌دهند. سهم زنان از هیأت علمی در کل کشور معادل 24 درصد است که این رقم نسبت به سال 1388 که برابر با 16 درصد بوده است، رشد کرده است. زنان حدود 30 درصد از شاغلین با تحصیلات عالی می‌باشند.

¹ Recommendations: 138.87, 138.93, 138.97, 138.98, 138.99, 138.101, 138.103, 138.104, 138.107, 138.108, 138.109, 138.110, 138.187, 138.194, 138.198, 138.199, 138.217, 138.240, 138.241, 138.242, 138.243, 138.244, 138.246, 138.247, 138.248, 138.252, 138.91, 138.92, 138.95, 138.100, 138.102, 138.106, 138.111, 138.112, 138.190, 138.192, 138.193, 138.195, 138.196.

² براساس پیشنهاد این لایحه، فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی می‌توانند به درخواست مادر ایرانی خود زودتر از سن 18 سالگی به تابعیت ایرانی درآیند.

اشتغال زنان³

نرخ مشارکت اقتصادی زنان طی یک روند صعودی از 12/4 درصد در سال 1392 به 16/4 درصد در سال 1397 رسیده است. میزان زنان شاغل در دولت از 34/64 درصد در سال 1388 به 41/67 درصد در سال 1397 افزایش داشته است که بیانگر سیر صعودی حضور زنان در استخدام های دولتی است. بیش از 4000 هزار نفر کارآفرین زن در حال فعالیت هستند.⁴ تاکنون 223 مرکز در کل کشور تأسیس شده و در حال فعالیت می باشند که حدود 20 درصد از آنها با مدیریت زنان کارآفرین اداره می شود.

حضور زنان در مناصب تصمیم‌گیری و مشارکت سیاسی⁵

مدیران زن در همه سطوح (پایه، میانی و عالی) از 14/9 درصد در سال 1396 به 18/3 درصد در 1397 افزایش یافته است. بیش از 970 قاضی زن در دستگاه قضائی فعالیت می‌کنند. از سال 1390 تا 1396 جذب قضات زن به طور میانگین سالانه حدود 3 درصد رشد داشته است. میزان داوطلبین و منتخبین زن در پنجمین دوره انتخابات شورا (1396/2/29) به ترتیب 15491 و 4029 نفر بوده است. نزدیک به یک سوم از داوطلبان زن موفق به کسب کرسی شده اند. در حال حاضر، تعداد 14 حزب به طور ویژه توسط زنان تأسیس گردیده و پروانه فعالیت دریافت نموده‌اند. تعداد زنان عضو در احزاب و گروه‌های سیاسی، بیش از 15000 نفر می باشد.

توانمندسازی زنان

در آخرین تحولات، در راستای اجرای ماده 80 قانون برنامه ششم توسعه، کارگروه ملی توانمندسازی زنان سرپرست خانوار در حوزه توسعه اشتغال و کارآفرینی ایجاد گردیده است. سازمان بهزیستی کشور در این زمینه به ایجاد و توسعه کلینک‌های مددکاری اجتماعی (از 386 به 563)، تدوین راهنمای مداخلات تخصصی درخصوص

³ از سال 1394 تا 9 ماهه سال 1397، سهم زنان از کل آموزش‌های بخش دولتی و غیردولتی با انگیزه توانمندسازی زنان در اشتغال به ترتیب بیش از 32 درصد و در بخش غیردولتی بیش از 73 درصد بوده است.

⁴ آموزش مهارت‌های کارآفرینی و مشاغل خانگی برای زنان از سال 1394 تا 6 ماهه 1397 به ترتیب به میزان 25999 و 271150 نفر دوره بوده است.

⁵ از جمله موارد حضور زنان در ساختار قدرت و مشارکت سیاسی جمهوری اسلامی ایران، می توان به انتصاب زنان به‌عنوان وزیر، معاون رئیس‌جمهور، نماینده مجلس شورای اسلامی، قاضی، فرماندار و شهردار و بخشدار، مشاور امور بانوان وزراء، مدیرکل امور بانوان استانداری‌ها و به‌عنوان مدیر و مدیرکل و معاونین وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی اشاره نمود. بیش از 10 نهاد تخصصی تصمیم‌گیر و راهبردی در حوزه زنان فعالیت می‌کنند.

حمایت از دختران در معرض آسیب‌های اجتماعی، راه‌اندازی 15 سامانه طلاق در راستای حمایت‌های روانی- اجتماعی از زنان مطلقه و کودکان آنها در استان‌ها، راه‌اندازی 21 مرکز حمایت‌های روانی- اجتماعی دختران و خانواده با همکاری بخش غیردولتی، راه‌اندازی 3 مرکز توانمندسازی زنان و دختران آسیب دیده اجتماعی، توسعه مراکز اورژانس اجتماعی به 346 مرکز؛ راه-اندازی 55 پایگاه خدمات اجتماعی در سکونتگاه‌های غیررسمی و مناطق حاشیه‌نشین مبادرت ورزیده است.

جرم‌انگاری خشونت علیه زنان

علاوه بر جرم‌انگاری خشونت علیه زنان در قانون مجازات اسلامی و قانون حمایت از خانواده (مصوب 1391)، لایحه تأمین امنیت زنان در برابر خشونت که مراحل نهایی تصویب را طی می‌کند، تضامین حمایتی مؤثری را پیش‌بینی نموده است.

سازمان بهزیستی به منظور توانمندسازی اعضای خانواده با راه‌اندازی خانه امن به مادران و فرزندان تحت حضانت آنها در برابر خشونت خانگی خدمات حمایتی حقوقی، روانشناسی، روانپزشکی، درمانی به صورت شبانه روزی و رایگان ارائه می‌کند. طی سال‌های 1394 تا 1397 در 28 مرکز خانه امن، سالانه به طور متوسط به 1500 نفر زن تحت خشونت خانگی و فرزندان آنها خدمات تخصصی ارائه گردیده است.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه، در راستای مقابله با خشونت از جمله خشونت خانگی، کمیته ملی پیشگیری از خشونت در سطح ملی (1394) را ایجاد و اقدامات متعددی را پیگیری می‌کند.⁶

توان‌افزایی تشکلهای اجتماعی زنان و خانواده

معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری تاکنون 304 تفاهم‌نامه برای همکاری مشترک با سازمان‌های مردم‌نهاد در سراسر کشور از نیمه دوم سال 1392 تا 1396 منعقد نموده که در این تفاهم‌نامه‌ها، موضوعات مختلف همکاری براساس درخواست و ظرفیتهای این سازمان‌ها مد نظر قرار گرفته است.

حقوق کودک⁷

پس از گزارش قبلی، تدوین سند جامع حقوق کودک (1394) و نهایی‌سازی لایحه حمایت از اطفال و نوجوانان از اقدامات مهم در این زمینه است. براساس قانون برنامه ششم توسعه نیز دولت مکلف به افزایش حمایت غذایی

⁶ از جمله تدوین نقشه راه برنامه عمل‌پیشگیری از خشونت؛ هدایت و راهبری ظرفیتهای استانی از طریق تدوین برنامه جامع پیشگیری از خشونت در استان‌ها و ابلاغ آن به تمامی دستگاه‌های مرتبط توسط شورای پیشگیری؛ برگزاری بیش از 80 کارگاه آموزشی ویژه قضات حوزه کودکان و زنان، مددکاران اجتماعی، ضابطین و کارکنان دادگستری، سمن‌ها و نهادهای مذهبی، راه‌اندازی بانک جامع دیده‌بانان پیشگیری قوه قضاییه با دورنمای 1.500.000 نفر عضو در سراسر کشور و سازماندهی 51026 دیده‌بان پیشگیری مرد و 10692 دیده‌بان پیشگیری زن و تدوین کتابچه‌های آموزشی.

⁷ Recommendations: 138.45, 138.87, 138.93, 138.99, 138.108, 138.110, 138.194, 138.217, 138.252, 138.156.

کودکان، افزایش حمایت از کودکان بی‌سرپرست، یتیم و خیابانی (ماده 78) و ساماندهی و کاهش کودکان کار و خیابانی شده است. مرجع ملی اجرای کنوانسیون حقوق کودک به منظور هماهنگی و نظارت بر عملکرد دستگاه‌های اجرایی در سایر استان‌ها، مراجع متناظری با استفاده از ظرفیت دفاتر امور زنان و خانواده استانداری‌ها با هدف ارتقای حقوق کودکان ایجاد کرده است.

قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی در سال 1385 در حال اجرا است. همچنین، این قانون برای اعطای تابعیت به افراد قبل از رسیدن به سن 18 سال در حال اصلاح در مجلس است.

منع تبعیض علیه کودکان

مطابق قانون، تمام افراد زیر 18 سال فاقد سرپرست یا بدسرپرست صرفنظر از مذهب، قومیت، تابعیت از خدمات حمایتی بهداشتی، آموزشی، درمانی، معیشتی و سرپرستی برخوردار هستند. همچنین، کودکان پناهنده و مهاجر نیازمند تحت پوشش خدمات حمایتی رایگان سازمان بهزیستی می‌باشند. در ارتباط با کودکان کار و خیابان، مرکز ساماندهی کودکان خیابانی سازمان بهزیستی، با مشارکت سمن‌های مرتبط به طور رایگان خدمات حمایتی و رفاهی را با دو رویکرد خانواده‌محوری و کاهش آسیب‌های روانی و اجتماعی ارائه می‌کند. لازم به ذکر است به طور متوسط 60 درصد کودکان کار و خیابانی از اتباع خارجی هستند که دولت براساس اصل انسان‌دوستی و رعایت حقوق کودکان فارغ از ویژگی‌های ملیتی، قومیتی، مذهبی و زبانی انواع خدمات را به آنان همانند کودکان ایرانی ارائه می‌کند. طی سال‌های 1394 تا 1397 به طور متوسط سالانه به 5000 کودک خدمات تخصصی ارائه گردیده است.

ازدواج و طلاق در ایران

سازمان ثبت احوال کشور اخیراً آمار ازدواج و طلاق را در چهار ماهه نخست امسال در سایت خود منتشر کرده که حاوی اطلاعات جالبی است. این آمار نشان می‌دهد در این مدت تعداد 199 هزار و 724 ازدواج و در مقابل 65 هزار و 354 طلاق روی داده است. بر این اساس می‌توان گفت نسبت طلاق به ازدواج حدوداً یک سوم است. یعنی از هر سه ازدواج یک مورد به طلاق منتهی شده است، به عبارت دیگر در مقابل هر 100 ازدواج حدود 32 مورد طلاق اتفاق افتاده است. این آمار به تفکیک استان‌ها نشان می‌دهد استان‌های مازندران به ترتیب 48 درصد، تهران 41 درصد، گیلان نزدیک 40 درصد و خراسان رضوی 40 درصد بیشترین نسبت طلاق به ازدواج داشته‌اند. در مقابل استان‌های سیستان و بلوچستان با 12 درصد چهارمحال و بختیاری 19 درصد و کهگیلویه و بویراحمد 26 درصد کمترین نسبت طلاق به ازدواج را به خود اختصاص داده‌اند. استان بوشهر

هم با 29 درصد کمتر از متوسط کل کشور بوده است. نکته جالب دیگر بالا بودن نسبت طلاق به ازدواج در استان‌های خراسان رضوی و قم که استان‌های مذهبی به شمار می‌روند، به گونه‌ای که از متوسط کشوری بیشتر است. در استان قم این رقم 36 درصد و در خراسان رضوی که مشهد به عنوان دومین کلانشهر کشور را در خود جای دارد 40 درصد است. این ارقام نشان می‌دهد جایگاه مذهبی و زیارتی بودن این استان‌ها عامل موثری در جلوگیری از روند رو به رشد طلاق نبوده است. این آمار و دیگر یافته‌های آماری نشان می‌دهد که در دهه‌های اخیر روند ازدواج کاهش و در مقابل روند طلاق افزایش داشته است و در این میان روند کاهش ازدواج بیش از روند افزایش طلاق بوده است. به گونه‌ای که در بازه زمانی 1390 تا 1399، ازدواج 36 درصد کاهش پیدا کرده است درحالی که طلاق 28 درصد افزایش داشته است. نکته قابل توجه دیگر در ارقام فوق در مقایسه استان‌ها نشان می‌دهد که در استان‌های نسبتاً توسعه‌یافته‌تر مانند تهران و مشهد، مازندران و گیلان درصد بیشتری طلاق رخ داده است. این نسبت در استان‌های محروم مانند سیستان و بلوچستان و کهگیلویه و بویراحمد کمترین بوده است. در تحلیل این موضوع می‌توان به روند فردگرایی، شهرنشینی، افزایش آموزش و تحصیلات و تضعیف ساختارهای سنتی جوامع که به عنوان مانعی برای طلاق عمل می‌کردند، اشاره کرد.

کودک همسری

در ایران نیز به مانند دیگر جوامع در حال توسعه پدیده کودک همسری در شکل قابل توجهی در نقاط مختلف کشور شایع است. به طوری که طبق آمارهای رسمی ایران در سال 93 بالغ بر 187 هزار ازدواج زیر سن قانونی در سازمان ثبت احوال کشور ثبت شده است. بر اساس گفته‌های معاونت پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی سازمان بهزیستی کشور در سال 1395، 17 درصد ازدواج دختران در ایران پیش از رسیدن به سن 18 سالگی می‌باشد.

طبق آمار ثبت شده در سازمان ثبت احوال کشور بر اساس آمار 9 ماه اول سازمان ثبت احوال ایران سال 94، اعلام شد بیش از پنج درصد زنانی که در این مدت ازدواج کرده‌اند کم‌تر از 15 سال سن داشته‌اند یعنی 28242 نفر. بیش از 214 هزار ازدواج دختران 15-19 سال را نیز در این دوره از سال ثبت شده است. استان‌های مرزنشین خراسان رضوی، آذربایجان شرقی و سیستان و بلوچستان سه استانی هستند که بیشترین تعداد ازدواج در سنین کودکی در آنان رخ می‌دهد.

از جمله دلایل رایج کودک همسری در ایران می‌توان به فقر، ضعف قوانین بازدارنده، آداب و رسوم فرهنگی، اعتقادات مذهبی، اختلاف طبقاتی، تحصیلات، پدرسالاری و «ناموس‌پرستی» مردان اشاره کرد. در سال‌های اخیر کودک همسری در ایران با افزایش آگاهی

خانواده ها رو به کاهش داشته است. مخصوصا دولت سیزدهم به این امر اهتمام ویژه ای داشت. خانم خزعلی معاونت زنان ریاست جمهوری می گوید:

یکی از مسائلی که در اذهان جا می‌انداختند این بود که این دولت سیزدهم می‌خوهد زنان را از فعالیت اجتماعی بازدارد و به خانه بازگرداند. تسهیلات مشاغل خانگی که ۸۰ درصد آن توسط خانم‌ها انجام می‌شود در دولت سیزدهم ۲۵ برابر شده است. معاونت برای اینکه این قانون را به مرحله اجرا درآورد سعی کرد با هماهنگی دستگاه‌های اجرایی و دادن طرح‌هایی همچون طرح حمایت از دهه شصتی‌ها که مشکل مسکن، اشتغال و... داشتند را حل کند.

وی در ادامه بیان کرد: آموزش والدین طرح ملی دیگر بود که طرح زندگی و بالندگی را پوشش دادیم که فرزندان را با سبک زندگی صحیح آشنا شوند. در مساله مسکن لایحه ۴ قلوها و بعد ۴ فرزندی‌ها را پیگیری کردیم که تا کنون ۷۵ هزار نفر از خانواده‌های پر جمعیت زمین رایگان دریافت کرده‌اند. پنج حرکت برای زنان سرپرست خانوار انجام شد. پنجره واحد به منظور انجام تلاش‌ها به صورت منسجم، صندوق ضمانت سرپرست خانوار، بازارچه‌های فروش که در سفرهای استانی به تصویب رسید، قرارداد بازارچه مجازی و تسهیلات ویژه و تسریع مجوزها که موجب شد بسیاری از مشکلات کارآفرینی این بزرگواران مرتفع شود.

خزعلی تاکید کرد: در ستاد ملی زن و خانواده ۶ مصوبه داشتیم. مکررا ذکر کردند که دولت می‌خواهد کودک همسری را رواج دهد. ازدواج دختران زیر ۱۵ سال از ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۲ بیش از ۳۲ درصد کاهش داشت. ازدواج زنان زیر ۱۸ سال در این مدت ۲۵ درصد کاهش داشته است. همه اینها نشان می‌دهد که دولت تلاش می‌کند که از زنان و کودکان حمایت ویژه داشته باشد.

خشونت علیه زنان

نتایج تحقیقات نشان داد شایعترین نوع خشونت علیه زنان در ایران خشونت روانی و پس از آن خشونت جسمی و کمترین خشونت از نوع جنسی می‌باشد. عواملی چون مشکلات اقتصادی - اجتماعی، اعتیاد همسر، سن، سطح تحصیلات، تعداد فرزندان، فضای سایبری، بحران کرونا و غیره عوامل زمینه ساز خشونت علیه زنان بودند. خشونت روانی شایع‌ترین نوع خشونت علیه زنان در ایران محسوب می‌گردد. یکی از راه‌های کاهش بحران خشونت علیه زنان در ایران محسوب آگاه سازی زنان در رابطه با حقوق خود است. همچنین مداخلات قضایی، آموزشی، درمانی- بهداشتی نیز باید مدنظر قرار بگیرد. در ایران روابط خانوادگی زن و شوهر توسط قانون مدنی تنظیم می‌شود که [ازدواج](#) را نهادی سلسله مراتبی می‌داند که در.

ماده ۱۱۰۵ می‌گوید: «در روابط زن و شوهر، سمت سرپرستی در انحصار شوهر است.»^۷ زوج مکلف به نفقه زوجه است ولی در صورت عدم انجام وظیفه زوجه این تکلیف از بین می‌رود: ماده ۱۱۰۸ می‌گوید: «هرگاه زوجه بدون عذر مشروع از ادای وظایف زوجه امتناع کند مستحق آن نخواهد بود. سواستفاده مردان از ریاست یا برداشت غلط از آیات و روایات باعث شده هرگونه دخل و تصرف در حقوق زنان یا خشونت را مجاز بشمارند. با این وجود آمار خشونت علیه زنان در ایران با توجه به احکام و دستورات الهی و سفارش به خانواده نسبت به کشورهای دیگر بسیار کمتر می‌باشد.»

معاون امور زنان و خانواده رییس‌جمهور می‌گوید آمار زنان و دخترانی که مورد خشونت خانگی قرار می‌گیرند علاوه بر اینکه نگران‌کننده نیست، قابل‌قیاس با کشورهای دیگر هم نیست. دکتر انسیه خزعلی در پاسخ با شفقنا درباره اقدامات انجام شده برای زنان و دخترانی که مورد خشونت خانگی قرار می‌گیرند، گفت: برنامه‌های مختلفی در راستای حمایت از زنان و دخترانی که مورد خشونت خانگی قرار می‌گیرند؛ تدارک دیده شده که بخشی از این برنامه‌ها توسط بهزیستی و بخشی از سوی اورژانس اجتماعی اجرایی می‌شود.

وی ادامه داد: همه این برنامه‌ها در راستای حمایت از زنان و دخترانی است که مورد خشونت قرار می‌گیرند که علاوه بر اقدامات حمایتی، آموزش‌های لازم به آنها داده می‌شود و نظارت‌های بعدی صورت می‌گیرد.

خزعلی درباره آمار زنان و دخترانی که مورد خشونت خانگی قرار می‌گیرند، گفت: آمار نگران‌کننده نیست یعنی اصلاً قابل‌قیاس با کشورهای دیگر نیست.

وضعیت اشتغال زنان در ایران

براساس گزارش مرکز آمار ایران، نرخ مشارکت زنان در سال ۱۴۰۱ بسیار کمتر از مردان و حدود ۱۳/۶ درصد بوده است (مقایسه شود با نرخ مشارکت مردان که بیشتر از ۶۸/۲ درصد است). این به آن معناست که متجاوز از ۸۶ درصد زنان در سن کار در دستمزدهای رایج این سال خارج از بازار کار و غیرفعال بوده‌اند، یعنی بیش از ۲۷/۵ میلیون نفر از زنان در سن کار در ایجاد ارزش‌افزوده در اقتصاد کشور مشارکت نداشته‌اند که در اصل، ظرفیت بالقوه‌ای برای ایجاد جهش در رشد اقتصادی محسوب می‌شوند.

در بین عوامل مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی که بر عرضه نیروی کار زنان اثرگذارند می‌توان به نقش و وظایف تاریخی زنان در خانه و خانواده اشاره کرد. واقعیت این است که به‌رغم تمام تغییر و تحولات در تقسیم کار بین اعضای خانواده، هنوز هم زنان در برآوردن وظایف خانوادگی دارای مزیت نسبی هستند.

این مورد، به ویژه در نبود یا کمبود سـازوکارهایی مانند مراقبت از کودکان در محل کار یا انجام امور به صورت دورکاری برای زنان شاغل به برگزیدن عدم فعالیت در بیرون از خانه توسط زنان منجر می شود. نکته مهم دیگر در سمت عرضه به کشش عرضه نیروی کار نسبت به دستمزد برمی گردد. مطالعات مختلف نشان می دهند که کشش عرضه نیروی کار برای زنان بسیار بزرگتر از مردان است. این نرخ برای زنان متاهل، به دلیل درآمدهای غیرکاری نظیر درآمد همسر، حتی بیشتر هم می شود. بزرگتر بودن کشش عرضه نیروی کار برای زنان حکایت از این دارد که به ازای تغییرات مشابه در سطح دستمزد، عرضه نیروی کار زنان بیشتر از مردان واکنش نشان می دهد.

داده ها نشان از این دارند که تقاضا برای نیروی کار زنان در بخش های سلامت و آموزش و تا حدودی بخش مالی و بیمه بیشتر است، زیرا سهم قابل توجهی از اشتغال در این بخش ها به زنان اختصاص دارد. از این رو، افزایش سطح تحصیلات زنان در رشته های دیگر الزاما با افزایش اشتغال آنها همراه نیست، چون تقاضای محدودی برای آنها وجود دارد.

در مجموع، برآیند تقاضا و عرضه نیروی کار زنان سبب می شود که تعداد زیادی از جمعیت زنان در سن کار اشتغال نداشته باشند. در حالی که در سال ۱۴۰۱، ۶۳ درصد از مردان ۱۵ ساله و بیشتر دارای اشتغال بوده اند، این رقم در بین زنان تنها ۱۱/۴ درصد بوده است. یعنی تنها ۳/۶ میلیون نفر شاغل از ۳۱/۹ میلیون نفر زنان ۱۵ ساله و بیشتر. این امر گرچه نقطه ضعف مهمی در اقتصاد ایران است، اما می تواند به فرصت طلایی برای رشد اقتصادی تبدیل شود.

در سطح کلان، هرگونه بهبود در کمیت و کیفیت اشتغال زنان به رشد و توسعه اقتصادی کشور کمک خواهد کرد. در نگاه خرد نیز، این امر به ارتقای سطح درآمدی و افزایش رفاه خانوارها منجر می شود.

این اثر با در نظر گرفتن افزایش هزینه های زندگی و ضرورت اشتغال زن و مرد در خانواده پراهمیت تر می شود. به طور ویژه، بهبود وضعیت اشتغال برای زنان سرپرست خانوار مستقیما با فقر خانوار مرتبط است و می تواند هم از بروز مشکلات در بین یک گروه آسیب پذیر جلوگیری کند و هم بار دولت را برای حمایت از این گروه کاهش دهد.